Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 20. junija 2024*

„Predhodno odločanje – Približevanje zakonodaj – Biocidni proizvodi – Uredba (EU) št. 528/2012 – Člen 72 – Razkužilo, ki vsebuje biocidne proizvode – Omejitve oglaševanja – Pojem ‚katera druga podobna oznaka‘ – Cilj zagotavljanja visoke ravni varovanja zdravja človeka, zdravja živali in okolja“

V zadevi C-296/23,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 20. aprila 2023, ki je na Sodišče prispela 10. maja 2023, v postopku

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV

proti

dm-drogerie markt GmbH & Co. KG,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Arabadjiev, predsednik senata, T. von Danwitz, P. G. Xuereb (poročevalec), A. Kumin, sodniki, I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec: N. Emiliou,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV C. Rohnke, Rechtsanwalt,

– za dm-drogerie markt GmbH & Co. KG O. Bludovsky in D. Braunwarth, Rechtsanwälte,

– za estonsko vlado M. Kriisa, agentka,

– za grško vlado E. Leftheriotou in A.-E. Vasilopoulou, agentki,

* Jezik postopka: nemščina.

– za litovsko vlado V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, agentka,

– za Evropsko komisijo R. Lindenthal in M. Noll-Ehlers, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 72(3), drugi stavek, Uredbe (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (UL 2012, L 167, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (urad za boj proti nelojalni konkurenci, Nemčija) (v nadaljevanju: ZBUW) in družbo dm-drogerie markt GmbH & Co. KG (v nadaljevanju: dm), verigo drogerij, ki posluje na celotnem nemškem ozemlju, glede opisa biocidnega proizvoda v oglasu te družbe.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 1, 3, 53 in 61 Uredbe št. 528/2012 je navedeno:

„(1) Biocidni proizvodi so potrebni za obvladovanje zdravju človeka ali živali škodljivih organizmov in za obvladovanje organizmov, ki povzročajo škodo naravnim ali izdelanim materialom. Vendar lahko biocidni proizvodi zaradi svojih lastnosti in s tem povezanih vzorcev uporabe pomenijo tveganje za ljudi, živali in okolje.

[…]

(3) Namen te uredbe je izboljšati prosti pretok biocidnih proizvodov v Uniji, pri tem pa zagotoviti visoko raven varovanja zdravja človeka in živali ter okolja. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti zaščiti ranljivih skupin, kot so nosečnice in otroci. Ta uredba bi morala temeljiti na načelu previdnosti, da proizvodnja in dostopnost aktivnih snovi in biocidnih proizvodov na trgu ne bi imela škodljivih učinkov na zdravje človeka ali živali ali nesprejemljivih vplivov na okolje. Da bi, kolikor je to mogoče, odstranili ovire pri trgovini z biocidnimi proizvodi, bi bilo treba določiti pravila za odobritev aktivnih snovi ter dostopnost na trgu in uporabo biocidnih proizvodov, vključno s pravili za medsebojno priznavanje dovoljenj in vzporedno trgovino.

[…]

(53) Da bi potrošnikom omogočili izbiro po najboljši presoji, da bi olajšali izvajanje in imeli pregled nad njihovo uporabo, bi morali biti tretirani izdelki ustrezno označeni.

[…]

(61) Učinkovito obveščanje o tveganjih glede biocidnih proizvodov in ukrepih za obvladovanje tveganj je pomemben del sistema, ki ga vzpostavlja ta uredba. […]“

4 Člen 1 te uredbe, naslovljen „Namen in vsebina“, v odstavku 1 določa:

„Namen te uredbe je z uskladitvijo pravil o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov izboljšati delovanje notranjega trga ter pri tem zagotoviti visoko raven varovanja zdravja človeka in živali ter okolja. Določbe te uredbe temeljijo na načelu previdnosti, katerega cilj je zaščititi zdravje ljudi, zdravje živali ter okolje. Posebno pozornost se nameni zaščiti ranljivih skupin.“

5 Člen 3 navedene uredbe, naslovljen „Opredelitve pojmov“, določa:

„(1) Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) ‚biocidni proizvod‘ pomeni

– kakršno koli snov ali zmes v obliki, v kakršni se dobavlja uporabniku, ki je sestavljena iz aktivnih snovi, jih vsebuje ali se uporablja za pridobivanje ene ali več aktivnih snovi in je namenjena uničevanju, odvračanju ali nevtralizaciji škodljivih organizmov, preprečevanju njihovega delovanja ali za odpravo teh organizmov na kateri koli drug način kot zgolj s fizičnim ali mehanskim delovanjem,

– kakršno koli snov ali zmes, ki se pridobi iz snovi ali zmesi, ki same ne spadajo v prvo alineo, in je namenjena uničevanju, odvračanju ali nevtralizaciji škodljivih organizmov, preprečevanju njihovega delovanja ali za odpravo teh organizmov na kateri koli drug način kot zgolj s fizičnim ali mehanskim delovanjem.

Tretirani izdelek, katerega primarna funkcija je biocidna, velja za biocidni proizvod;

[…]

(y) ‚oglaševanje‘ pomeni način promoviranja prodaje ali uporabe biocidnih proizvodov prek tiskanih, elektronskih ali drugih medijev;

[…].“

6 Člen 17 iste uredbe, naslovljen „Dostopnost na trgu in uporaba biocidnih proizvodov“, določa:

„1. Biocidni proizvodi niso dostopni na trgu oziroma se ne uporabljajo, razen če je bilo za to izdano dovoljenje v skladu s to uredbo.

[…]

5. Biocidni proizvodi se uporabljajo v skladu z določili in pogoji za izdajo dovoljenja, določenimi v skladu s členom 22(1), ter z zahtevami glede označevanja in pakiranja iz člena 69.

Pravilna uporaba vključuje racionalno izvajanje skupka fizikalnih, bioloških, kemijskih ali po potrebi drugih ukrepov, pri čemer je uporaba biocidnih proizvodov omejena na najmanjšo potrebno mero, ki jo spremljajo sprejeti varnostni ukrepi.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da javnosti zagotovijo ustrezne informacije o koristih in tveganjih, povezanih z biocidnimi proizvodi, ter informacije o načinih za čim manjšo uporabo biocidnih proizvodov.

[…]“

7 Poglavje XV Uredbe št. 528/2012, naslovljeno „Obveščanje in komunikacija“, v oddelku 2, naslovljenem „Informacije o biocidnih proizvodih“, vsebuje člene od 69 do 73.

8 Člen 69 te uredbe, naslovljen „Razvrščanje, pakiranje in označevanje biocidnih proizvodov“, določa:

„1. Imetniki dovoljenja zagotovijo, da se biocidni proizvodi razvrstijo, zapakirajo in označijo v skladu z odobrenim povzetkom značilnosti biocidnega proizvoda, zlasti izjavami o nevarnosti in previdnostnimi izjavami iz točke (i) člena 22(2), in z Direktivo 1999/45/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 1999 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih pripravkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 24, str. 109)] ter, kjer je ustrezno, Uredbo (ES) št. 1272/2008 [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL 2008, L 353, str. 1)].

Poleg tega se proizvode, ki bi se lahko zamenjali za hrano, vključno s pijačo, ali krmo, zapakira tako, da se zmanjša verjetnost zamenjave. Če so dostopni splošni javnosti, vsebujejo komponente za odvračanje od njihovega uživanja, zlasti pa niso privlačni za otroke.

2. Imetniki dovoljenja zagotovijo, da je oznaka skladna z odstavkom 1 ter ni zavajajoča glede tveganja, ki ga proizvod predstavlja za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali njegove učinkovitosti, in da v nobenem primeru ne vsebuje navedb ‚biocidni proizvod z manjšim tveganjem‘, ‚nestrupen‘, ‚neškodljiv‘, ‚naraven‘, ‚okolju prijazen‘, ‚živalim prijazen‘ ali podobno. […]

[…]“

9 Člen 72 Uredbe št. 528/2012, naslovljen „Oglaševanje“, določa:

„1. Vsak oglas za biocidne proizvode je skladen z Uredbo [št. 1272/2008], poleg tega pa vključuje tudi stavka: ‚Biocide uporabljajte varno. Pred uporabo vedno preberite oznako in informacije o proizvodu.‘ Stavka sta jasno vidna in berljiva glede na celoten oglas.

2. Oglaševalci lahko v predpisanih stavkih besedo ‚biocidi‘ nadomestijo z jasnim sklicevanjem na vrsto proizvoda, ki se oglašuje.

3. Oglasi za biocidne proizvode ne predstavljajo proizvoda na način, ki je zavajajoč glede tveganja, ki ga proizvod predstavlja za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali njegove učinkovitosti. V nobenem primeru oglasi za biocidni proizvod ne smejo vsebovati navedb ‚biocidni proizvod z manjšim tveganjem‘, ‚nestrupen‘, ‚neškodljiv‘, ‚naraven‘, ‚okolju prijazen‘, ‚živalim prijazen‘ ali katero drugo podobno oznako.“

Nemško pravo

10 Člen 3 Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (zakon o preprečevanju nelojalne konkurence) z dne 3. julija 2004 (BGBl. 2004 I, str. 1414) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, določa prepoved nepoštenih poslovnih ravnanj.

11 Člen 3a tega zakona, naslovljen „Kršitev prava“, določa:

„Nepošteno ravna, kdor krši zakonsko določbo, s katero se med drugim v interesu udeležencev na trgu ureja ravnanje na trgu, če lahko kršitev občutno poseže v interese potrošnikov, drugih udeležencev na trgu ali konkurentov.“

12 Člen 8 navedenega zakona, naslovljen „Odprava in opustitev“, v odstavku 1 določa:

„Glede katere koli poslovne prakse, ki je nezakonita na podlagi členov 3 ali 7, je mogoče odrediti prenehanje, pri ponovitveni nevarnosti pa opustitev ali prepoved. […]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

13 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da je družba dm – tudi po spletu – prodajala razkužilo, imenovano „BioLYTHE“ (v nadaljevanju: zadevni proizvod). Oznaka, nameščena na tem proizvodu, je pod imenom navedenega proizvoda vsebovala navedbe „univerzalno ekološko razkužilo s širokim spektrom delovanja“, „razkužilo za kožo, roke in površine“ in „učinkovito proti virusu SARS-CoV-2“ ter „koži prijazno • bio • brez alkohola“.

14 Ker je ZBUW menil, da gre za nepošteno oglaševanje, ker je družba dm domnevno kršila pravila ravnanja na trgu, ki so določena z Uredbo št. 528/2012, je ZBUW po neuspešnem opominu družbi dm pri Landgericht Karlsruhe (deželno sodišče v Karlsruheju, Nemčija) vložil tožbo, s katero je v bistvu predlagal, naj se družbi dm naloži, naj pri oglaševanju ali na oznaki tega proizvoda preneha z označevanjem ali trženjem zadevnega proizvoda kot „univerzalno ekološko razkužilo s širokim spektrom delovanja“ in/ali „razkužilo za kožo, roke in površine“ in/ali „bio“, v nasprotnem primeru pa naj se ji naložijo določene sankcije.

15 Navedeno sodišče je s sodbo z dne 25. marca 2021 tej tožbi ugodilo.

16 Družba dm je zoper to sodbo vložila pritožbo pri Oberlandesgericht Karlsruhe (višje deželno sodišče v Karlsruheju, Nemčija), ki jo je deloma spremenilo. To sodišče je najprej ugotovilo, da je zadevni proizvod biocidni proizvod v smislu člena 3(1)(a) Uredbe št. 528/2012 in da sporne navedbe na oznaki tega proizvoda, zlasti navedba „koži prijazno“, spadajo pod pojem „oglaševanje“, kakor je opredeljen v členu 3(1)(y) te uredbe št. 528/2012 in ga ureja člen 72 navedene uredbe.

17 Navedeno sodišče je menilo, da je navedbam, naštetim v členu 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012, skupno to, da v obliki posplošene trditve zmanjšajo pomembnost tveganja, ki jih biocidni proizvod lahko predstavlja za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njegove učinkovitosti. Tako naj bi bile s pojmom „podobna oznaka“ v smislu te določbe zajete oznake glede tveganj biocidnega proizvoda, ki so – ker na splošno zmanjšujejo pomembnost navedenih tveganj – primerljive z navedbami, ki so primeroma podane v navedeni določbi.

18 V teh okoliščinah je isto sodišče ugotovilo, da oznaka „koži prijazno“, ki jo je družba dm uporabila za zadevni proizvod, ne pomeni „podobne oznake“ v smislu člena 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012. Ta oznaka naj namreč ne bi zmanjševala pomembnosti tveganja zadevnega proizvoda, njegovih učinkov ali sposobnost povzročanja škode niti na splošno (kot oznake „biocidni proizvod z manjšim tveganjem“, „nestrupen“, „neškodljiv“) niti vsaj posebej, posplošeno, v zvezi z zdravjem človeka, zdravjem živali ali okoljem. Po mnenju Oberlandesgericht Karlsruhe (višje deželno sodišče v Karlsruheju) oznaka „koži prijazno“ opisuje – četudi le zelo na splošno – učinek zadevnega proizvoda na konkreten organ, in sicer človeško kožo.

19 ZBUW je zoper to sodbo Oberlandesgericht Karlsruhe (višje deželno sodišče v Karlsruheju) vložil revizijo pri Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), ki je predložitveno sodišče.

20 Navedeno sodišče najprej meni, da samo na podlagi besedila člena 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 ni mogoče odgovoriti na vprašanje, kako je treba razumeti „podobno oznako“ v smislu te določbe. Vendar pa meni, da sta cilj navedene določbe in medsebojni vpliv te določbe in člena 72(3), prvi stavek, te uredbe v korist pristopu, ki ga je sprejelo Oberlandesgericht Karlsruhe (višje deželno sodišče v Karlsruheju).

21 Predložitveno sodišče meni, da so navedbe iz člena 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 prepovedane v oglasih biodicnih proizvodov, in to ne glede na to, ali lahko uporabnika zavedejo glede tveganj, ki jih lahko imajo ti proizvodi za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njihove učinkovitosti. V zvezi s tem to sodišče – enako kot Oberlandesgericht Karlsruhe (višje deželno sodišče v Karlsruheju) – meni, da namen te uredbe ni v oglaševanju biocidnih proizvodov povsem in preprosto prepovedati oznake, ki se nanašajo na obstoj in, po potrebi, obseg ali neobstoj nekaterih od teh tveganj, in sicer ne glede na resničnost teh oznak, ki naj bi jo bilo treba presojati glede na prepoved zavajanja v smislu člena 72(3), prvi stavek, navedene uredbe.

22 Tako po mnenju predložitvenega sodišča člen 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 ne izključuje dovoljenih oznak – zlasti nezavajajočih – v oglaševanju biocidnih proizvodov, vključno z utemeljenimi posebnimi oznakami, ki se nanašajo na neobstoječa ali majhna tveganja ali celo ugodne učinke takih proizvodov v določenem smislu. Navedeno sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da imajo posplošene oznake kvečjemu majhno informativno vrednost za potrošnike ali je sploh nimajo. Nasprotno, navedene utemeljene posebne oznake naj bi lahko potrošniku dale pomembne in koristne informacije. Vendar naj bi bilo treba tak interes potrošnikov po obveščenosti vključiti v posebno ravnovesje med prostim pretokom biocidnih proizvodov in iskanjem visoke ravni varovanja zdravja človeka in živali ter okolja, ki se jo želi doseči s to uredbo.

23 Predložitveno sodišče torej meni, da je treba pojem „podobna oznaka“ v smislu člena 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 razlagati tako, da so odločilne vse skupne lastnosti, ki so primeroma navedene v tej določbi, in sicer ne le zmanjševanje pomembnosti tveganj, ampak tudi njihova posplošenost. Tako naj ne bi šlo za „podobno oznako“ v smislu navedene določbe v primeru oznake, ki se nanaša le na posebne vidike biocidnega proizvoda, ne da bi se zanikal obstoj možnih škodljivih stranskih učinkov.

24 Navedeno sodišče v zvezi z razkužilom, kakršen je zadevni proizvod, ugotavlja, da povprečni, razumno obveščen in preudaren potrošnik oznako „koži prijazno“ razlaga le kot relativizacijo škodljivih stranskih učinkov tega proizvoda. Tako naj s to oznako potrošniki ne bi postali manj kritični glede uporabe zadevnega proizvoda. To razumevanje javnosti naj bi bilo potrjeno tudi z obveznostjo označevanja, določeno v členu 72(1), prvi stavek, Uredbe št. 528/2012.

25 Nazadnje, predložitveno sodišče meni, da ker ZBUW svojega opustitvenega zahtevka zaradi oglaševanja zadevnega proizvoda z oznako „koži prijazno“ ne more utemeljiti s kršitvijo prepovedi zavajanja iz člena 72(3), prvi stavek, Uredbe št. 528/2012, naj bi bila razlaga člena 72(3), drugi stavek, te uredbe v obravnavanem primeru upoštevna.

26 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali so ‚katere druge podobne oznake‘ v smislu člena 72(3), drugi stavek, Uredbe [št. 528/2012] samo oznake, vsebovane v oglasu, s katerimi se enako kot s pojmi, izrecno navedenimi v tej določbi, posplošeno zmanjšujejo pomembnost značilnosti biocidnega proizvoda glede tveganja, ki ga proizvod predstavlja za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali njegove učinkovitosti, ali se kot ‚katere druge podobne oznake‘ štejejo vsi pojmi z vsebino, s katero se podobno kot pri konkretno navedenih pojmih zmanjšuje pomembnost tveganja, ki ga proizvod predstavlja za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali njegova učinkovitost, ki pa ni nujno tudi posplošujoča, kot je vsebina navedenih pojmov?“

Vprašanje za predhodno odločanje

27 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 razlagati tako, da pojem „katera druga podobna oznaka“ v smislu te določbe zajema vsako oznako v oglaševanju, ki se nanaša na biocidne proizvode, ki – tako kot navedbe iz navedene določbe – zmanjšujejo pomembnost tveganj, ki jih biocidni proizvod lahko predstavlja za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njegove učinkovitosti, vendar ne da bi bila splošna.

28 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi njen kontekst in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (sodba z dne 5. marca 2024, Défense Active des Amateurs d’Armes in drugi, C-234/21, EU:C:2024:200, točka 34 in navedena sodna praksa).

29 V skladu z besedilom odstavka 3 člena 72 Uredbe št. 528/2012 oglasi za biocidne proizvode ne smejo predstavljati proizvoda na način, ki je zavajajoč glede tveganja, ki ga proizvod predstavlja za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njegove učinkovitosti. V drugem stavku navedenega odstavka je pojasnjeno, da v nobenem primeru oglasi za biocidni proizvod ne smejo vsebovati navedb „biocidni proizvod z manjšim tveganjem“, „nestrupen“, „neškodljiv“, „naraven“, „okolju prijazen“, „živalim prijazen“ ali katero drugo podobno oznako.

30 Glede še zlasti pojma „katera druga podobna oznaka“ v smislu člena 72(3), drugi stavek, te uredbe je treba ugotoviti, da sta izraza „katera druga […] oznaka“ in „podobna“ uporabljeni s sklicevanjem na navedbe, naštete v tem stavku, in sicer „biocidni proizvod z manjšim tveganjem“, „nestrupen“, „neškodljiv“, „naraven“, „okolju prijazen“ in „živalim prijazen“.

31 Po eni strani je iz besedila teh navedb razvidno, da so te ravno zaradi svojih izrazov v protislovju z obstojem različnih tveganj, ki jih biocidni proizvodi zaradi svojstvenih lastnosti in s tem povezanih vzorcev uporabe pomenijo za ljudi, živali in okolje, kot izhaja iz člena 3(1)(a) navedene uredbe v povezavi z uvodno izjavo 1 te uredbe.

32 Po drugi strani je treba ugotoviti, da besedilo člena 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 ne vsebuje nobene navedbe, v skladu s katero bi bila prepoved uporabe biocidnih proizvodov v oglaševanju omejena samo na splošne navedbe.

33 Iz besedila člena 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 je torej razvidno, da je navedbam, naštetim v tej določbi, skupno to, da zmanjšujejo pomembnost tveganj, ki jih lahko biocidni proizvodi predstavljajo za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njegove učinkovitosti, ali celo zanikajo obstoj teh tveganj, vendar ne da bi bila nujno splošna.

34 V zvezi s kontekstom, v katerega se umešča člen 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012, je treba najprej navesti, da je – kot je razvidno iz uvodne izjave 61 te uredbe – pomemben del sistema, ki ga vzpostavlja navedena uredba, zlasti učinkovito obveščanje o tveganjih glede biocidnih proizvodov. Tako mora oglaševanje biocidnih proizvodov potrošnikom omogočati zadostno raven obveščenosti o tveganjih, povezanih z uporabo teh proizvodov, za to, da ne podcenjujejo teh tveganj in da ob nakupu takih proizvodov opravijo ozaveščeno izbiro.

35 Dalje, ugotoviti je treba, da je treba člen 72(3) Uredbe št. 528/2012 razumeti v povezavi s pravili glede označevanja biocidnih proizvodov, določenimi v členu 69 te uredbe. Iz odstavka 1 tega člena v povezavi z uvodno izjavo 53 navedene uredbe namreč izhaja, da označevanje takih proizvodov potrošnikom zagotavlja informacije o teh proizvodih s tem, da jim omogoča izbiro po najboljši presoji, in vsebuje zlasti izjave o nevarnosti in previdnostne izjave iz Direktive 1999/45 in Uredbe št. 1272/2008.

36 Nazadnje, člen 69(2) Uredbe št. 528/2012 samo v enem stavku določa prepoved, v skladu s katero oznaka biocidnih proizvodov ni zavajajoča glede tveganja, ki ga ti proizvodi predstavljajo za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njihove učinkovitosti, in da ta oznaka v nobenem primeru ne sme vsebovati navedb, ki so tam naštete in ki so enake tistim, določenim v členu 72(3) te uredbe, ki so očitno zavajajoče.

37 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da člen 72(3) Uredbe št. 528/2012 določa splošno ureditev o oglaševanju biocidnih proizvodov, ki temelji na odzivu potrošnikov glede zaznavanja tveganj, ki jih ti proizvodi lahko predstavljajo za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, in ki se uporablja neodvisno od tveganj in dejanskih lastnosti navedenih proizvodov.

38 Navedbe iz člena 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012, vključno z navedbo „katera druga podobna oznaka“, pomenijo primere navedb, ki so očitno zavajajoče glede navedenih tveganj in zanje tako velja prepoved uporabe v oglaševanju biocidnih proizvodov, določena v členu 72(3) te uredbe.

39 Iz tega sledi, da v zvezi z upoštevnostjo domnevne splošnosti navedb iz člena 72(3), drugi stavek, te uredbe tako splošna kot posebna oznaka lahko uporabnika zavede glede tveganj, povezanih z uporabo biocidnih proizvodov s tem, da zmanjšuje pomembnost tveganj, ki jih ti biocidni proizvodi lahko predstavljajo za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njihove učinkovitosti, ali celo zanika obstoj teh tveganj, tako da taka splošnost ne sme biti upoštevna za ugotavljanje, ali oznaka, ki se nanaša na biocidni proizvod, spada pod pojem „katera druga podobna oznaka“ v smislu člena 72(3), drugi stavek, iste uredbe.

40 Glede cilja, ki mu sledi Uredba št. 528/2012, kot je razvidno iz člena 1(1) te uredbe v povezavi z uvodno izjavo 3 navedene uredbe, je namen te uredbe z uskladitvijo pravil o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov izboljšati delovanje notranjega trga ter pri tem zagotoviti

visoko raven varovanja zdravja človeka in živali ter okolja, pri čemer določbe te uredbe temeljijo na načelu previdnosti, katerega cilj je zaščititi zdravje ljudi, zdravje živali in okolje (sodba z dne 14. oktobra 2021, Biofa, C-29/20, EU:C:2021:843, točka 35 in navedena sodna praksa).

41 V zvezi s tem je treba navesti, da je iz člena 17(5), tretji pododstavek, navedene uredbe razvidno, da morajo države članice sprejeti potrebne ukrepe, da javnosti zagotovijo ustrezne informacije o koristih in tveganjih, povezanih z biocidnimi proizvodi, ter informacije o načinih za čim manjšo uporabo biocidnih proizvodov.

42 Tako je zakonodajalec Unije želel najti posebno ravnotežje med prostim pretokom biocidnih proizvodov ter visoko ravnjo varovanja zdravja ljudi in živali ter okolja (sodba z dne 19. januarja 2023, CIHEF in drugi, C-147/21, EU:C:2023:31, točka 64).

43 Zato je bil namen zakonodajalca Unije s členom 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 podrobno in celovito urediti besedilo navedb v zvezi s tveganji, povezanimi z uporabo biocidnih proizvodov, ki so lahko vključene v oglase, ki se nanašajo na te proizvode, ker ta člen določa obvezno navedbo, ker izrecno prepoveduje nekatere navedbe in ker je, splošneje, njegov namen to, da se prepove vsakršna oglasna navedba, s katero bi lahko bil uporabnik zaveden glede tveganj, ki jih lahko predstavljajo taki proizvodi (sodba z dne 19. januarja 2023, CIHEF in drugi, C-147/21, EU:C:2023:31, točka 63).

44 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da – kot je razvidno iz točke 33 te sodbe – navedb, ki niti ne zmanjšujejo pomembnosti niti ne izključujejo tveganj, ki jih ti biocidni proizvodi lahko predstavljajo za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njihove učinkovitosti, načeloma ne spadajo v prepoved uporabe v oglaševanju biocidnih proizvodov, določeno v členu 72(3) te uredbe.

45 Nasprotno pa ni mogoče dovoliti, da se oglasne navedbe uporabljajo za biocidne proizvode, ki se nanašajo na neobstoječa ali majhna tveganja ali ugodne učinke takih proizvodov, da bi se zmanjšala pomembnost teh tveganj ali celo zanikal njihov obstoj. Kot je Evropska komisija v bistvu navedla v pisnih stališčih, se lahko s takimi navedbami daje prednost pretirani, malomarni ali napačni uporabi navedenih proizvodov, kar je v nasprotju s ciljem po čim manjši uporabi teh proizvodov.

46 V obravnavanem primeru v zvezi z navedbo „koži prijazno“, uporabljeno v oglasu zadevnega biocidnega proizvoda, zadošča ugotoviti, da lahko taka navedba – ki ima na prvi pogled pozitivno konotacijo, s katero se izogiba opisu kakršnega koli tveganja – relativizira škodljive stranske učinke tega proizvoda, ali bi lahko – kot v bistvu trdita grška vlada in Komisija v svojih pisnih stališčih – nakazovala na to, da bi bil navedeni proizvod lahko celo koristen za kožo. Taka navedba pa je zavajajoča, kar upravičuje prepoved njene uporabe v oglasu istega proizvoda v smislu člena 72(3) Uredbe št. 528/2012.

47 Take razlage ne omaja okoliščina, da mora biti na podlagi obvezne navedbe iz člena 72(1), prvi stavek, Uredbe št. 528/2012 v oglasu jasno vidno in berljivo navedeno, da je treba biocidne proizvode uporabljati varno ter pred uporabo prebrati oznako in informacije o teh proizvodih. Kot je Komisija navedla v pisnih stališčih, bi lahko branje oznake celo preusmerilo pozornost potrošnikov od drugih informacij, ki so na tej oznaki.

48 Ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 72(3), drugi stavek, Uredbe št. 528/2012 razlagati tako, da pojem „katera druga podobna oznaka“ v smislu te določbe zajema vsako oznako v oglaševanju, ki se nanaša na biocidne proizvode in ki – tako kot navedbe iz navedene določbe – napotuje na te proizvode na način, ki uporabnika lahko zavede glede tveganj, ki jih ti proizvodi lahko predstavljajo za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njihove učinkovitosti, s tem da zmanjšuje pomembnost teh tveganj ali da celo zanika njihov obstoj, vendar ne da bi bila nujno splošna.

Stroški

49 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 72(3), drugi stavek, Uredbe (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov

je treba razlagati tako, da

pojem „katera druga podobna oznaka“ v smislu te določbe zajema vsako oznako v oglaševanju, ki se nanaša na biocidne proizvode in ki – tako kot navedbe iz navedene določbe – napotuje na te proizvode na način, ki uporabnika lahko zavede glede tveganj, ki jih ti proizvodi lahko predstavljajo za zdravje človeka, zdravje živali ali okolje, ali glede njihove učinkovitosti, s tem da zmanjšuje pomembnost teh tveganj ali da celo zanika njihov obstoj, vendar ne da bi bila nujno splošna.

Podpisi